

Nemzetiségi találkozó Magyarországon

A Hazafias Népfrent megyei bizottsága és a Csongrád megyei Tanács vb művelődési osztálya tegnap, szombaton nemzetiségi találkozót rendezett Magyarországon.

A helyi művelődési házban megjelentek és meghívtak — köztük dr. Ruzs Márkot, a Magyarországi Délszlávok Demokratikus Szövetségének elnökét, Balkó Jánost, a Magyarországi Szlovákok Demokratikus Szövetségének titkárát, dr. Müller József-nét, a megyei tanács vb művelődési osztályának ve-

tőjét Molnár Sándort, a népfrent Csongrád megyei bizottságának titkárát, továbbá Makó város, valamint Magyarországi párttanács' és népfrentbizottsági vezetőit — Möricz Jenőné, a népfrent megyei nemzetiségpolitikai bizottságának elnöke köszöntötte.

Ezután dr. Konecz János, a megyei pártbizottság titkára tartott előadást a nemzetközi helyzet időszerű kérdéseiről, a soron következő gazdasági feladatokról. Részteljesen szölt a lenini nemzetiségpolitika megvalósításáról, és a megyénkben élő nemzetiségek munkájáról.

társadalomépítő eredményeiről.

A nemzetiségi szövetségek képviselőinek nevében Martiny György, a Magyarországi Románok Demokratikus Szövetségének titkára szóla't fel.

A nemzetiségi találkozó részt vevő szerb-horvát, szlovák és román anyanyelvű dolgozóknak a deszki Szerb Klub táncgyűtése, a szegedi Délszláv Klub zenekara, a pitvarosi Páva kör, Nyisztor György, a népművészet mestere és Nyisztor Györgyné, valamint az üllési Fonó Néptáncgyűtész adott kultúrműsort.

Az egyetem a minőség műhelye

Beszélgetés dr. Kristó Gyulával, a JATE rektorával

Ujsághír: A művelődési miniszter 1982. július elsejével hatályba dr. Kristó Gyula egyetemi tanárt, a JATE Történeti Segédanyagok tanszéki csoport vezetőjét kinevezte a szegedi József Attila Tudományegyetem rektorává.

— Két nap múlva, kedden ünnepélyes külsőségek között megkezdődik az 1982-83-as tanév a szegedi tudományegyetemen is. A feladatok meghatározása, a célkitűzések konkretizálása, a feltételek megteremtése vége felé tart. Ig'y dr. Kristó Gyula mindezek ismeretében vállalkozott erre a minden bizonnyal közérdeklődésre számot tartó beszélgetésre. Hosszú évek óta aktív, cselekvő részese az egyetem vezetésének. Volt bölcsészkar-i dékánhelyettes, az elmúlt években pedig mint oktatási rektorhelyettes tevékenykedett. A rektori megbízatás azért mégis más. Hogyan fogadta a kinevezést?

— Eppen negyedszázada kapcsolódik életem a szegedi József Attila Tudományegyetemhez, Orosházi születésű vagyok, öt évet hallgatóként töltöttem itt, húsz éve szereztem magyar-történelem—latin szakos középiskolai tanári oklevelet. Azóta oktatója vagyok a JATE-nak, végigjártam a ranglétra összes fokát a tanársegédsegítől a professzorig, s dolgoztam a KISZ-ben, betöltöttem pártfunkciókat is. Volt módom megismerni és a saját bőrömmel tapasztalni az egyetemi élet minden rétegének örömeit, gondjait, problémáit. Három évig oktatási rektorhelyettesként lehetőségem adódott az egész egyetem mechanizmusát megismerni, volt rálatásom erre az összefüggő, sokszínű, izgalmas munkára. Oktatóként sohasem szakadt meg a kapcsolatom a hallgatókkal, s nem teljesen idegen számomra ez a megbízatás. Nem laikusként pottyantam a mély vízbe, de ez nem azt jelenti, hogy mindent ismerek, hogy nincs szükségem naponta újabb és újabb információkra. Meggyőződésem, hogy a mostani vezetői kollektíva tetterkész, mind pontosabban ismeri feladatait, céljait. Ez évtől a JATE-nak három rektorhelyettese van, a tudományos ügyek irányítója dr. Krajčí Gyula, az oktatási kérdések dr. Kemencs Béla kezében futnak össze, új rektorhelyettesünk, dr. Kocsónéi András pedig a nevelés problémáival foglalkozik, hozzátartoznak a kollektívumok, a diákiszociális és ösztöndíjügyek, a közművelődés és a sport. Az új rektorhelyettesi megbízással is hangsúlyozni igyekszünk az ifjúság problémáival való foglalkozás fontosságát. Nagy megtiszteltetés számomra, hogy e nagy múltú egyetem rektora lehetek, bár tudom, hogy ez nem első sorban személyemnek, hanem mindenekelőtt a bölcsészkar kollektíva tevékenységének, és annak a munkának szól, amit én itt két évtizede végeztem.

— Hogyan foglalkodna az egyetemmel az elkövetkező évek legfontosabb feladataival?

— Most folyik a hazai felsőoktatás hosszú tavú tervei kidolgozása. Ebben a felelősségteljes munkában nekünk is részt kell venni, hogy 1983 végére kikristályosodjanak a legfontosabb tendenciák. Nem mindegy, milyen körültekintéssel, milyen felelősséggel, milyen alaposággal tesszük le voksunkat az asztalra. Hiszen a felsőoktatás jövője a mi életünk holnapi munkánk és az alakuló társadalom értelmiségi rétegének záloga is. Masik, megítélésem szerint rendkívül fontos feladat: az egyetemi élet minden szintjén növelni a demokratizmust. Növelni, egyengetni, segíteni és bátorítani a hallgatók körében, de az oktatók között is. Ez utóbbról kevesebbet beszélünk, pedig rendkívül fontos, hogy az egyetemen dolgozó oktatók — a gyakorlókortól és tanársegédektől egészen a professzorokig — érezzék a törődést, munkájuk fontosságát, megbecsülését, véleményük igénylését. A demokratizmus — meggyőződésem szerint — annyit is jelent, mint otthon lenni az egyetemen, otthonosan érezni magunkat a falak között, magunkat tekinteni az itteni munkát. Jól tudom, ez máról holnapra és határozatokkal nem valószínű meg, hanem hosszú távú, humánus eszközökkel és a kölcsönös bizalom megteremtésével érhető el. Az idea: oktató és hallgató egyaránt otthonának érzi és tekint az egyetemet. Ehhez mindenkélt arra van szükség, hogy érdemben funkcionáljanak a meglévő demokratikus fórumok, mindeki beleszólhasson a kisebb-nagyobb kollektívák munkájába, véleménye meghallgatásra találjon, kérdéseire választ kapjon. Igen jelentős hogy az oktatók között a hallgatók között, de oktatók és hallgatók között is éljen és elevenek legyenek ezek az őszinte demokratikus csatornák. Jelentős feladatot ró rák az oktatás korszerűsítése, a tantervek, tantárgyi programok finomítása a rossz jegyzetellátottság enyhítése. Mindenkélt elő kell segítenünk a minőség tértnyerését, s ez összefügg a magyar felsőoktatás struktúrájának differenciálódásával. Ez évben rendeznünk szükséges az egyetemi bérigazságtétel alapelveit. El kell mondanunk, hogy az egyetemen dolgozók a társadalom legrosszabbul fizetett rétegéhez tartoznak. Tisztaban vagyunk azzal, hogy gyökeres változást országos segítség nélkül nem tudunk elérni, de lehetőségeink figyelembevételével némi korrekcióval igazságosabbá tehetjük a meglévő anyagi elosztást. Ez a jó munkahelyi közérzet egyik alapfeltétele. Vegyük, de nem utolsósorban be kell fejeznünk a JATE-n évek óta folyó szabályzatalkotó munkát. Ez az úgynevezett szervezeti és működési szabályzat határozza meg az egyetemi élet mechanizmusát.

— Hadd térjek vissza egy előbbi gondolathoz. Abban a mar említett rádióinterjúban arról is szólt, hogy felsőoktatás-politikánk mellett önálló egyetempolitikai elképzeléseket is ki kellene kristályosítani. Ez azért volt feltűnő számomra, mert más vélemények mintha az egyetemesítést tekintenék fontosabbnak.

— Meggyőződésem, hogy az egyetemnek a minőséget kell képviselnie! Nem elégedhetünk meg a középiskolákban szokásos ismeretek továbbadásának és visszakeresésének módszerével. Az egyetemisták legyenek

Vendégek a testvérvárosból

Odesszai közlekedési küldöttség Csongrád megyében

A testvérvárosi kapcsolatok keretében 1977. óta alakult ki együttműködés a Volán 10. sz. szegedi Vállalata és az odesszai 15122. számú Közlekedési Vállalat között. A két intézmény együttműködése ma már sokrétű: önértékelési módszer alkalmazásával szocialista munkaversenyt alakított ki; együttműködnek közlekedésszervezési, műszaki és tudományos területen; gépkocsivezetők között pedig rendszeresen szakmai és vezetéstechnikai versenyeket rendeznek.

Az odesszai vállalat háromtagú küldöttsége tegnap, szombaton Szegedre érkezett és részt vett a most megrendezésre került III. Volán-nap eseményein. A delegáció vezetőjét, Grafit

Kamilevics Irmasev utasforgalmi igazgatóhelyettes és a küldöttség tagjait; Valerij Konstantin Skinev igazgatót, Vladimir Szergejevics Vasziljev gépkocsivezetőt dr. Kardos János, a szegedi vállalat igazgatója és dr. Benedek Tibor igazgatóhelyettes fogadták.

A szovjet vendégek egyhetes Csongrád megyei tartózkodásuk során megismerkednek a Volán 10. sz. Vállalata szervezeti felépítésével, párt- és tömegszervezeti munkájával, a szegedi városi autóbussz-közlekedés irányításának módszereivel az új technikai berendezésekkel, majd ellátogatnak Hódmezővásárhelyre is, ahol az új autóbussz-pályaudvart tekintik meg.

Főiskolát végeztek — Szolnokon

Az első diplomaosztó ünnepségre került sor a Szolnoki Kereskedelmi és Vendéglátóipari Főiskola történetében szombaton. Az 1982/83-as tanévnnyitón a kereskedelmi és vendéglátóipari szak nappali és levelező tagozatán végzett száz újdonsült szakember vehette át a felsőfokú képesítést tanúsító okiratot. Közülük két hallgató — Pállai Erzsébet és Sárka Erzsébet — kiváló tanulmányi eredménye jutalmául vörös diplomát kapott. A friss diplomások legtöbbször a tiszántúli megyékből származnak, s elhelyezkedésükről is a terület nagyobb vendéglátóipari egységeiben, áruházaiiban, szállodáiban és kereskedelmi vállalatainak gondoskodtak.

Értékhatar: ezer forint

Fizetetlen taxiszámla

Az asszony Pestről költözött a szegedi, tarjáni lakásba. Itt is hamar meggyűlt a baja a szomszédokkal, akik nehezen viselték el, hogy két-három tucat macska nyivakolása, bűze közepette kell élniük. Az első, óvatos figyelmeztetéseket, tapintatos kéréseket erőteljesebb akciók követték: feljelentették. Nevezetes ügyfele lett az asszony a városi tanács vb hivatala igazgatási osztályának, de még a KÖJAL-nak, s az IKV-nek is. (A macskák gondozóját végül más lakásba költöztették.) A szabálysértések elbírálásával foglalkozó tanácsai ügyintézők nem is ezt az esetet emlegetik fel leggyöbbször, hanem a kimúlt cica történetét. Még Pesten esett meg, hogy taxival „kelllett” az állatkórházba szállítania az egyik beteg macskát. Am a szegény pár útjában kimúlt, s nagy vizsgálatok után az asszony fizetés nélkül csapta be maga mögött a kocsi ajtaját. A Főtaxi persze nem volt rest, felkutatatta az ekkorra már Szegedre költözött asszonyt. Hány hét vagy hónap felt el közben a nyomozással, nem tudni, mindenesetre végül is a nyugdíjából tiltották le a fizetetlen taxiszámla végösszegét.

A macskás asszony esete jól példázza, hányféle törvénybe, szabályba ütközött, ha valaki csak a maga érdekét, kényelmét nézi. A jogszabályok, tanácsai rendeletek megtartásának olykor a tudatlanság szab gátat, olykor az egyéni érdek rosszul értelmezett védelme. Biztosan van, aki nem tudja, hogy például a magánlakásért és a becsületért enyhébb eseteivel 1979 júliusa óta nem

a bíróságok foglalkoznak. Vagy, hogy a tiltott helyen fürdés, horgászás a helyszíni bírsággal sújtható szabálysértések körébe tartozik. Nem szabad sátrat verni a Stefánián — ezt igencsak tudja mindenki, de, hogy az E5-ös melletti autópihenőkben sem lehet, azt már kevesebben.

Az átlagpolgártól persze senki sem várja el, hogy minden rendeletet fejből fűjjön, de arra már jó ideje törekednek a jogpropaganda felelősei, hogy a mindennapi életet zavartalanra tevő alapszabályok széles körben ismertté váljanak. A következők ismerete határos visszafordító erő — a Hazafias Népfrent, a KISZ és a Vöröskereszt szervezeteitől ezért is kérte nemrégiben a városi tanács végrehajtó bizottsága, hogy tömegpolitikai munkájukkal segítsék a lakosság felvilágosítását, nevelését.

Az egyéni nevelőhatást érvényesítő szabálysértési hatóság — am társadalmi méretű propagandára is szükség van. Notórius italtolvajt elvonókúrára küldhetik — az egyes ember esetében ez határozott megoldás lehet. Am a közösség véleményének formálása, egyes, a köztudatban enyhébbnek tartott szabálysértések káros következményeinek megmutatása ki-szélésítheti a védekezés frontját, erősítheti az „ütőképességet”.

A családi és az iskolai nevelésnek a szerepéről ehelyett talán felesleges is már bővebben szólni — a lakóhelyi közösségek, a munkahelyi kollektívák emberformáló képességéről, a veszélyeztetett körülmények kö-

zött élőkre gyakorolt hatásáról a jövőben valószínűleg többet kell. Szabályt sérteni, ugyanis az élet minden területén lehet: a munkahelyi megteremtés felgyújtásával, a közterületi bokrok illetlen „meglocsolásával”, az élelmiszerek minőségi előírásainak megsértésével, a régi, idejét múlt utcai hirdetések ottelejtésével.

Igaz, ami igaz, van alapjuk az afféle ellenvetéseknek, hogy kevés a nyilvános illemhely, az ingyenes hirdetőtábla. De az is kétségtelen, hogy a városképre vigyázni kell! Minden utcasarok nem állhat rendőr, köztisztasági ör. Az útfelügyelet, a városgondnokság, a városgazdálkodási vállalat, a tanács aktív és nyugdíjas dolgozói, a szolgáltató üzem munkatársai közül ugyan többen kaptak felhatalmazást (karszalagot és igazolványt is persze) a helyszíni bírságlásra, ám ők sincsenek ott minden kilométerkőnél. S az is előfordul, hogy a tettenért szabálysértőkhöz még rendőrt is kell hívniuk... Hát persze, fizetni senki sem szeret. De aki roszoga sezlont dob ki az ablakból, a büntetéssel számolnia kellene. S nem a szabálysértési előadót, az útfelügyelet munkatársát kellene ellenségnek tekintenie, hanem a maga meg gondolatlanságát, agresszivitását, nullára csökkent közösségi érzését. S azzal megküzdeni, nem a mások, a többség érdekében védőkkel vitákozni, a pénzbüntetés elengedését kérvényezni vagy egyszerűen eltűnni a felelősségrevontás elől...

Pálfi Katalin

— Egyetemen belül nem tartom etikusknak és megvalósíthatónak azt a több helyen fölmerült igényt, hogy például, egy jogszhallgató azonos időben bölcsészdiplomat is szerezzen. Ha erre precedenst szolgáltatnánk, olyan véleményeket szülhet, ne, hogy öt év alatt két diploma is megszereshető — a következtetéseket hadd ne én vonjam le... Speciális kollégiumok terén viszont biztosítjuk az áthallgatást, egyetemen belül is. Kapcsolataikat kerestünk és találunk a Juhász Gyula Tanárképző Főiskolával. A tanárjelöltek egy-egy karonálunk is szerezhetnek harmadik szakos végzettséget, a mi egyetemistáink is kiegészíthetik diplomájukat bizonyos főiskolai szakokkal.

— Milyennek szeretné tudni az egyetem és a város kapcsolatát, más szavakkal egy közepes város életének és egy nagy egyetem mechanizmusának együttműködését?

— Megfordítom a képletet. A napokban tárgyaltunk a göttingeni egyetem vezetőivel az NDK-beli városban a 80 ezer lakos közül 28 ezer az egyetemista. Szegeden a 170 ezer lakos közül öt ezren a JATE hallgatói. Tehát én azt mondanám, egy közepes város kis egyeteméről van szó. De komolyra fordítva a szót, egy ilyen intézménynek egyszerre kell befelé és kifelé is élnie. Természetes szükséglete, hogy foglalkozzon saját ügyeivel, rendezze, ismerje, alakítsa, formálja belső életét, de az is lényeges, hogy ne zárkózzon magába. A társadalom széles részleteitől kap impulzust feladatokat, megoldást igénylő kérdéseket. Vállalatok, üzemek, intézmények fordulnak gondjaikkal megoldásra érdekében egyetemi tanszékeinkhez, a város megbízásából készítenek például a Szeged monográfiát, vagy foglalkoznak a táj munkásszervezési örökségének tudományos igényű feldolgozásával. Minden jelen állapot önmagában hordja a holnap feladatait is. El tudok képzelni szorosabb kapcsolatot, mindenekelőtt művészeti és kulturális területen. Például a JATE ének-karának, táncsoportjának, irodalmi színpadának nemcsak bemutatkozási, de ösztönzési lehetősége lenne, a többszöri fellépés. Sok jel bizonyítja, hogy a város és a megye nem tekint idegen testnek az egyetemet, mint ahogy az egyetem sem tekint annak önmagát. Az együttműködés gyarapítására, a kölcsönös kapcsolat ápolására a sok pozitív példa mellett még kiaknázatlan lehetőségek is vannak. Bizony benne, mindkét félnek egyaránt érdeke a közeledő lépés.

Tandi Lajos